

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 14 października 2022 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego

Rada pozytywnie opiniuje projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, przekazany przy piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości (znak: DLUS-II.4601.9.2022) zgłaszając następujące uwagi.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2021 r. poz. 269) – „Do pracowników Biura stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 577), z wyjątkiem wymogu odbycia stażu urzędniczego w sądzie lub prokuraturze, o którym mowa w art. 2 pkt 7 tej ustawy.”. Przepis ten został wprowadzony przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) zmieniającej ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa z dniem 17 stycznia 2018 r.

Z uwagi na powyższe Krajowa Rada Sądownictwa wnosi o uwzględnienie pracowników Biura Krajowej Rady Sądownictwa wprost w projektowanym § 5 ust. 3, który ogranicza możliwość przyznawania dodatku jedynie pracownikom stołecznych sądów i prokuratur. Wydaje się, że projektodawca nieumyślnie pominął pracowników tej jednostki organizacyjnej. Za takim nieintencjonalnym nieuwzględnieniem tej niewielkiej grupy pracowników przemawia fakt świadczenia pracy na rzecz Biura przez osoby delegowane ze stołecznych sądów. Biorąc pod uwagę zaproponowane rozwiązanie projektodawca różnicowałby pracowników Biura na niekorzyść i stawiał pod znakiem zapytania równość w zatrudnieniu osób wykonujących te same obowiązki. W skrajnym przypadku można by kontestować zasadność przyznawania stołecznego dodatku specjalnego w momencie skierowania do czasowego wykonywania obowiązków służbowych w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ ta jednostka nie została ujęta w projekcie rozporządzenia. Powyższe usunie również wątpliwości interpretacyjne powstałe na kanwie art. 24 ust. 4 o Krajowej Radzie Sądownictwa, a dotyczące bezpośredniego stosowania ustawy

o pracownikach sądów i prokuratury oraz rozporządzeń wykonawczych do pracowników Biura Krajowej Rady Sądownictwa.

Jak wynika z uzasadnienia, zamiarem projektodawcy jest kompensacja zwiększonej liczby obowiązków służbowych pracownikom stołecznym sądów i prokuratur, z uwagi na specyfikę pracy w mieście stołecznym Warszawie oraz z uwagi na wyłączną kognicję tych jednostek przy rozpoznawaniu niektórych spraw.

Biorąc powyższe pod rozwagę należy wskazać, że pracownicy Biura Krajowej Rady Sądownictwa są permanentnie pomijani przy wszelkich kwestiach związanych z podnoszeniem wynagrodzenia. W ostatnim czasie można chociażby wymienić waloryzację wynagrodzeń pracowników sądów i prokuratury, która nie objęła pracowników Biura. Skoro zamysłem prawodawcy było stosowanie przepisów ustawy o pracownikach sądów i prokuratury w odniesieniu do pracowników Biura Rady (wcześniej, przed 2018 r. stosowano ustawę o pracownikach urzędów państwowych), to konsekwencją powinno być również pełne stosowanie niniejszych przepisów w obszarze prawa pracy oraz uwzględnianie pracowników tej jednostki organizacyjnej przy projektowaniu wszelkich zmian w tym zakresie.

Łącznie w samych tylko postępowaniach nominacyjnych (jedna z kompetencji Rady), w trakcie trwania kadencji Krajowej Rady Sądownictwa od marca 2018 r. zostało przedstawionych Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej 2747 wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego oraz asesora sądowego, a przecież ustawodawca stale rozszerza kompetencje Rady, które w chwili obecnej obejmują również między innymi przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o mianowanie egzaminowanych aplikantów aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej na stanowiska asesorów sądowych w sądach powszechnych, uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem, wypowiedanie się o stanie kadry sędziowskiej i asesorskiej, wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, wniesionych pod jej obrady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego, opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie, opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację sędziowską oraz egzaminów sędziowskich, opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów, asesorów sądowych i pracowników sądów. Ponadto Rada wykonuje inne zadania określone w ustawach, a w szczególności podejmuje uchwały w sprawach

wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów, rozpatruje wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku, rozpatruje wystąpienia sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie, wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i asesora sądowych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych, wyraża opinię w sprawie odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego oraz prezesa albo zastępcy prezesa sądu wojskowego, wskazuje jednego członka Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, wyraża opinię w sprawach powołania i odwołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, sprawuje nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych przez Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny oraz sądy apelacyjne, w ramach prowadzonych przez nie postępowań. Ogół powyżej przedstawionych kompetencji Rady jest wykonywany przy pomocy osób zatrudnionych w Biurze, które zapewnia obsługę Rady pod względem finansowym, prawnym, organizacyjnym i administracyjno-gospodarczym. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w chwili obecnej jest to ok. 70 pracowników, dlatego też zdaniem Rady uwzględnienie przez projektodawcę tej grupy wpisuje się w kontekst wzmożonej pracy i odpowiedzialności za nią, o której projektodawca pisze w uzasadnieniu.